

YAPTIĞINIZ İŞTEN UTANÇ DUYDUĞUNUZ OLDU MU?

Aydınlık Gazetesi, 18 Haziran 2018

Yıldırım Koç

Bazı işler vardır ki, o işi yapıyor olmaktan gurur duyarsınız. Örneğin, öğretmensiniz. Öğrencilerinizi müşteri değil, geleceğiniz olarak görüyorsunuz. Onların daha iyi ve daha güçlü birer insan olmasına çaba gösteriyorsunuz. Örneğin, hekimsiniz. İnsanların dertlerine çözüm bulmaya çalışıyorsunuz. Karşınızdaki müşteri değil, sizin yardımınıza muhtaç hasta olarak görüyorsunuz ve onları tedavi etmek için elinizden geleni yapıyorsunuz.

Bunlar insanı mutlu ve huzurlu kılan işlerdir.

Tabii, başka iş bulamadığından öğretmenlik yapıp öğrencisiyle ilgilenmeyen kişi de, hekimliği bir para kazanma aracı olarak gören de var.

Bazı işler ise hepten kötüdür. Cellatlığı düşünün. Ya da para için ülkesinin aleyhinde casusluk yapanı, düşmana hizmet eden. Uyuşturucu üreten satanları, kadınları köleleştirip pazarlayanları da aynı gruba dahil edebilirsiniz. Bu işleri yapanların çocuklarını düşünün. Eğer çocuklar bu pisliklere bulaşmamışsa, babalarından utanç duyarlar. Bu kişilerin çocukları olduklarının bilinmesini bile istemezler.

ŞİRKET YÖNETİCİLERİNİN SORUMLULUĞU

Yaşadığımız düzenin adı kapitalizm. Kapitalizmde işçinin çıkarlarıyla işverenin çıkarları genellikle çatışma halindedir. Bu durum kişilerden bağımsızdır. İşveren, ayakta kalabilmek için büyümek zorundadır. Büyüeyebilmek için de işçilerin ürettiği değer için bir bölümüne el koyup, bunu sermayesine katmak ister. İşçi de, artan ihtiyaçlarını karşılayacak bir ücret, daha kısa çalışma süreleri, daha fazla iş güvencesi ve iş güvenliği için mücadele etmeye mecburdur.

Bu oyunun kuralları vardır. Oyun, kurallarına uygun oynandığında bu çatışma ortamı yumuşatılabilir veya karşılıklı saygı temelinde yürütülebilir.

Burada en büyük görev, işverene ve şirketin genel müdürüne düşmektedir.

VİCDANSIZLAR DA TEŞHİR EDİLMELİ

Ekonomik kriz derinleştikçe bazı işyerlerinin işçilere karşı tavrı daha da sertleşiyor ve yasadışı biçimler alıyor. Yıllarca asgari ücretle çalıştırılan işçiler bir sendikaya üye olduklarında çok sayıda işçinin işten çıkarılması olayları yaygınlaşıyor.

Adaletsizliğe ve eşitsizliğe dayalı olsa da kapitalizmin belirli kuralları vardır. Bazı işverenler ve genel müdürler, bu kuralları da ihlal ediyorlar. Ancak kamuoyuna yansıyan yalnızca şirket oluyor. Örneğin, A Fabrikası'nda sendikaya üye olan işçilerin işten atıldığı bildiriliyor.

A Fabrikası bir hükmi şahsiyettir, tüzel kişiliktir. İşçileri işten atan A Fabrikası'dır; ancak bu atma işleminin altına imza koyan patron kimdir? Bu patrona yaranmak için bu yasadışı işlemi öneren, uygulayan ve uygulatan genel müdür kimdir? Bunların kim olduğunu bilmiyoruz.

Gazete haberlerinde bu kişilerin de duyurulmasının gerekli ve yararlı olduğunu düşünüyorum. A Fabrikası'nda, diyelim 100 işçiyi bayram öncesinde kanundışı bir biçimde kapının önüne koyma vicdansızlığını yapan kişiler kimlerdir? Hangi vicdansız ve para canlısı, Anayasada ve yasalarda yer alan hakkını kullanarak birazcık daha iyi çalışma ve yaşama koşullarına kavuşmak için bir sendikada örgütlenen işçileri, tazminatsız olarak işten atabilmiştir? İşçileri bu şekilde işten atıp A Fabrikası'nı bu işçilerin kıdem tazminatlarından kurtaran bu genel müdürün yıl sonunda alacağı prim ne kadardır?

Tamam, işçiler A Fabrikası'ndan yasadışı bir biçimde atıldı? Ama onların atılmasının sorumlusu patronu ve genel müdürü de öğrenmeliyiz. Onların çocukları da, eğer vicdansız değillerse, 100'den fazla aileyi bayram öncesinde açlığa mahkum eden baba veya annelerinden utanç duymalı, onların çocukları olduklarını gizlemek zorunda kalmalıdır.